

standpunt te
enmaal zóó,
kwaliteiten
het terrein
n. Men kan
nen het niet
n standpunt
roeten heeft
itzondering.
leven.
en geestelijk

tegenover
eigenaardig
dat is een
fijnheid

dienst doen
lgemeen er

fijnheid zeer
eze fijnheid
oven: ieder
en gevoels-
en kan gaan
een kwestie
ervaring.
bjectiefs.
per-moderne
ekt, een diep
dan moet ik

deze fijn-
s, dat deze
ot een voor-

rd zijn mee-
velsmstelling
op zakelijke
bepaalt.
wijze niets
adeeren, dat
en het niet

leven krijgt
deze wijze
het innerlijk
matische ge-
estelde orde-
n hoek van
e, kille, ge-
van de din-
p die wijze
e oefenen.

nde fijnheid
van waaruit
de protentie
waarlijk teer
ij echter,
nden hui-
het Christen-
en dat deze
d een soort
nt.

olg, dat alle
tijd minder
het eischt.
op die wijze
tus.

hen, die één
de eenheid
Wil en het

teer.
lijkt het zoo

n, maar het
is de diepte
'tis waar —

andpunt van
diepten van
menschelijke
God te zijn".

er is, zonder
rwerping aan
gaat voor de

n op een af-
nderlinge be-

tiet met mijn
staan, maar
tsen.

plaatsen op
eel overziet.
t huis, waar-
nvang wordt

van dat huis, hoe vóórder we van het huis af
moeten, om het met onzen blik te omvatten.

Daaruit volgt, dat bij de levensverbreeding
ook levensverdieping noodig is, om eenzelf-
den klaren blik te behouden als onze vaderen
hadden.

Alleen toch door vanuit grotere diepte het zoo-
veel breedere leven te overzien, kan de mensch
het alles, wat hij door de levensverbreeding ont-
ving, klaar blijven genieten.

Maar dan moet inderdaad dezelfde grondslag
van voorheen verdiept worden.

Aan een schijnverdieping door gevoelig en
bewogen te doen, zonder dat men klaar en duide-
lijk ziet, heeft men niets.

Naar het „klaaren onderscheiden zien“
gaat het verlangen van Gods kind uit.

En „zien“ is „weten“.

En uit zulk een zien, wordt fijnzinnigheid,
en uit zulk een fijnzinnigheid wordt de
echte fingevoeligheid geboren.

Bij deze fingevoeligheid is men op zijn tijd be-
wogen en ontroerd: „O diepte des rijkdoms...“;
maar bij deze fingevoeligheid is men op zijn
tijd ook hard als staal: „al kwam er ook een engel
uit den hemel, die het anders zeide, — die is
vervloekt...“

Deze fingevoeligheid is helaas niet steeds die,
welke we vinden in de „structuur“ van den mo-
dernen tijd.

J. W.

— Reeds nu vrij houden.

Zoo God wil, zal de Vrije Universiteit op de
dagen 20, 21 en 22 October haar halve-eeuw-feest
vieren.

Deze dagen zullen voor ons Gereformeerde volk
dagen worden, waarop het God den dank brengt
voor Zijn goedheid ons in onze Universiteit ge-
toond.

Vele Gereformeerde broeders en zusters worden
die dagen in Amsterdam verwacht.

En wie niet al de drie dagen kan, komt zeker,
indien eenigszins mogelijk, op den Dinsdag (21
October). Dat is, naar het voorloopige plan, de dag
van de openbare vergaderingen, waar onderscheiden
sprekers het woord zullen voeren.

Het officiële programma zal wel spoedig komen.
Nu zeggen we alvast: reeds nu die dagen „vrij
houden“.

J. W.

— Onze Jongelingen.

Als dit nummer van „De Reformatie“ verschijnt,
is „de toogdag“ van onze Jongelingen weer
voorbij.

De hoogtepunten van het leven van onze Jeugd-
verenigingen zijn de jaarvergaderingen.

Welk een blijdschap geeft het, ze telkens weer
van heind' en veer te zien komen; welk een enthousiasme,
welk een toekomstverwachting!

We danken onzen God er voor, dat Hij, waar
de golfslag van een zee van ongelooft beukt tegen
de kusten en kaden, afbreekt zoo menige bescher-
mende wal, wegvreest zoo talloze palissadeering,
toch ons een schare jongelingen laat, die midden
in de woeling van den tijd de hope vasthouden en
den hoorn niet achten; we danken den God des
Verbands voor deze duizenden, in welke Hij Zijn
Verbond bevestigt.

J. W.

Het rapport over den uithouw der Belijdenis.

VII.

EERSTE DEEL.

II.

b. Nu is in den aanvang der zeventiende eeuw
de kerk tot het opstellen van een nieuwe belijdenis
gebracht doordat de dwaalleer van het Remon-
strantisme was opgekomen. En meermalen zijn het
dwalingen geweest, die tot nader belijden aanlei-
ding gegeven hebben. De kerk gevoelde dan de
roeping om tegenover de dwaalleer de waar-
heid te handhaven. En die roeping heeft de kerk
ongetwijfeld ook.

Maar dan is er zeker alle aanleiding, om de
belijdenis aangaande de Heilige Schrift nader te
formuleeren.

Juist inzake de beschouwing van de Heilige
Schrift is er zoo velerlei dwaling en zijn de dwa-
lingen in zoo breede kringen doorgedrongen. Ster-
ker dan ooit is sinds de opkomst van het Rationa-
lisme in de Christelijke wereld de strijd tegen de
Heilige Schrift ontbrand en er zullen weinig stuk-
ken van het Christelijk geloof zijn, waartegen de
tegenspraak zoo algemeen is als tegen het Schrift-
geloof. Wij achten het overbodig, de geschiedenis
van dezen strijd hier te beschrijven. Wij wijzen
slechts even op den tegenwoordigen toestand, gelijk
ook de opdracht der Synode van Groningen over
„de hedendaagsche dwalingen“ spreekt. Er is niet
alleen het Modernisme, dat van geen ingeving en
autoriteit der Schrift wil weten, dat geheel de
Bijzondere Openbaring verwerpt, dat den Bijbel
slechts als een vrucht van menschelijke vroomheid
beschouwt en hem dan ook geheel aan de critiek
overlevert. Maar er zijn ook groepen, die met ons
een Bijzondere Openbaring erkennen en in de Schrift

de oorkonde daarvan zien, die met ons ook de
Schrift Gods Woord noemen en toch aan haar
autoriteit te kort doen. Als zij bij de Schrift van
ingeving spreken, beschouwen zij de inspiratie als
een eigenschap niet van de Schrift, maar van
haar schrijvers, en achten zij deze inspiratie slechts
gradueel onderscheiden van de leiding en verlichting
des Heiligen Geestes, die het deel van alle
geloovigen is. Als zij van den Bijbel als Gods
Woord spreken, bedoelen zij daarmee toch niet
meer dan dat het Woord Gods in den Bijbel is en
Gods stem in de Schrift tot ons spreekt. Zij onder-
werpen evengoed als de Modernen de Heilige Schrift
aan de critiek der wetenschap en willen de erva-
ring van den Christen er over laten beslissen, wat
in den Bijbel als gezaghebbend behoort beschouwd
te worden. Het is noodig, dat de belijdenis der kerk
tegenover deze dwalingen de waarheid handhave.
Maar dan moet de belijdenis uitgebreid worden.
Onze belijdenisschriften werden opgesteld vóór het
optreden dezer dwalingen en hebben er zich dus
niet tegen kunnen richten. Zoo laat b.v. juist over
de ingeving der Schrift onze Confessie zich op
een voor onzen tijd niet meer voldoende wijze uit.

Nu zou hietegen wel kunnen worden aange-
voerd, dat art. 5 der Confessie zegt: „Alle deze
boeken alleen ontvangen wij voor heilig en ka-
noniek om ons geloof daarnaar te reguleeren, daar-
op te gronden en daarmee te bevestigen. En wij
gelooven zonder eenige twijfeling al wat daarin
begrepen is“. Er zou kunnen worden gezegd, dat
deze woorden genoegzaam zijn om alle dwalingen
in de beschouwing der Schrift af te wijzen, en
dat er dus geen uitbreiding behoeft plaats te hebben.

Hieromtrent wenschen wij het volgende op te
merken.

In de eerste plaats: dat de kerk nooit op deze
wijze gehandeld heeft. Al ligt b.v. in de woorden
der Twaalf Artikelen: „En in Jezus Christus, Zijnen
eeniggeborenen Zoon“ en „Ik geloof in den Hei-
ligen Geest“ de Godheid van Christus en van den
Heiligen Geest uitgedrukt, toch heeft de kerk in
de z.g.n. Geloofsbelijdenis van Nicea tegenover de
dwaling beide waarheden uitvoeriger beleden. En
al spreekt de Catechismus in Zondag 21 en de
Confessie in art. 16 reeds over de Verkiezing, toch
heeft de Dordtsche Synode naar aanleiding van
de opgekomen dwaling deze waarheid in breede
belijdenis uitgesproken. Ja, geheel de Remonstran-
sche leer was met de belijdenis der kerk in strijd,
maar dat neemt niet weg, dat de kerk een nieuw
belijdenisschrift er tegen heeft opgesteld. Als men
zich op het genoemde standpunt stelt, snijdt men
alle ontwikkeling der belijdenis op punten, die reeds
in de belijdenis zijn genoemd, ten eenemale af.

In de tweede plaats zijn wij van meening, dat
de kerk met de uitspraak „wij gelooven zonder
eenige twijfeling al wat daarin begrepen is“ in
onzen tijd moeilijk meer volstaan kan. Deze uit-
spraak heeft nadere verklaring en uitwerking noodig
en de kerk mag deze niet aan ieder persoonlijk
overlaten, maar behoort die zelf te geven. Zij moet
tegenwoordig zeggen en zij moet zelf dat zeggen,
wat zij met deze woorden bedoelt. Als iemand b.v.
de historische verhalen der Schrift symbolisch
meent te moeten opvatten, zooals in onzen tijd voor-
komt, dan zal hij staande houden dat hij ze ge-
looft. Daartegenover moet de kerk uitspreken, dat
het gelooven der Schrift inhoudt, dat de historische
verhalen ook als historie opgevat en verklaard
worden.

En in de derde plaats achten wij de genoemde
uitdrukking der Confessie al te beknopt. Er komt
niet in uit, dat niet alles in de Schrift in den-
zelfde zin door ons moet worden aanvaard. Wan-
neer er woorden van den duivel of van godde-
loozen of verkeerde woorden van kinderen Gods
in vermeld worden, dan gelooven wij zeker, dat ze
aldus gesproken zijn, omdat God het ons mee-
deelt, maar dan denken wij er geen oogenblik aan
deze als waarheid aan te nemen en ons leven daar-
naar te richten. Wij moeten gansch anders staan
tegenover de beloften Gods dan tegenover de woor-
den van Satan.

Om deze redenen blijven wij van oordeel, dat de
kerk tegenover de hedendaagsche dwalingen haar
belijdenis moet uitbreiden. Dit is in de geschiedenis
het gevolg der dwaling voor de kerk geweest, dat
zij gedrongen werd, de waarheid, waarvan zij be-
lijdenis deed, dieper in te denken, scherper te for-
muleeren en breder uit te werken. Zoo bracht de
dwaling aan de kerk winst. Zoo droeg de dwaling
bij tot ontwikkeling der belijdenis. Zoo heeft de
leugen de waarheid gediend. En zou ook in onze
dagen de kerk de vrucht niet moeten plukken, die
de dwaling haars ondanks voortbrengt?

c. Het belijden tegenover de dwalingen van onzen
tijd is te meer eisch, omdat de kerk in haar midden
de eenheid en zuiverheid des geloofs heeft te
bewaren.

De kerk staat in het leven van den tijd en loopt
gevaar, dat de dwalingen van den tijd ook in
haar midden binnensluipen. Sterker nog, al waren
het maar enkele gevallen van leertucht, die onze
Synodes te behandelen hadden, er is hieruit toch
wel gebleken, dat deze dwalingen reeds begonnen
door te sijpelen in onzen kring. De kerk moet ter
wille van haar zelf haar belijdenis omtrent de
Heilige Schrift nauwkeuriger en vollediger formu-

leeren. Wanneer in een belijdende kerk een dwaling
verkondigd wordt, zeggen de voorstanders daarvan
in den regel, dat ze het met de belijdenis der kerk
volstrekt niet oneens zijn. Nu is het mogelijk, dat
zij wel terdege gevoelen met de belijdenis in strijd
te zijn, maar dat zij toch trachten aan haar bewoor-
dingen zulk een uitlegging te geven, dat zij schijn-
nen met de belijdenis overeen te stemmen. 'Is
echter ook mogelijk, dat zij in gemoede meenen
niet in strijd te komen met de belijdenis. En wan-
neer een confessie zich in betrekking tot een be-
paald punt slechts kort en onvolledig uitdrukt,
zullen beide mogelijkheden groter worden. Daarom
is het noodzakelijk, dat de kerk zoo duidelijk moge-
lijk en zoo volledig als het karakter van een be-
lijdenis toelaat, uitsprekt wat zij gelooft. Dan is
het daardoor zeker niet voorgoed afgesneden, dat
een dwalende zich in overeenstemming acht met
de belijdenis der kerk of beweert het te zijn. Want
het is ten eenemale onmogelijk, een belijdenis zoo
in bijzonderheden uit te werken, dat elke verkeerde
voorstelling, die zou kunnen opkomen, er in ge-
teekend en veroordeeld wordt. Maar toch heeft
de kerk er naar te streven, niet het minst op het
punt der Heilige Schrift, zulk een formuleering der
leer te hebben, dat de eenheid en de zuiverheid
des geloofs in de kerk zooveel mogelijk gewaar-
borgd zijn.

Wanneer dan ook een nadere formuleering van
het Gereformeerde Schriftgeloof wordt gegeven, ver-
wachten wij, dat daarvan een preventieve werking
zal uitgaan, een werking waardoor het propageeren
van dwalingen in de kerk voorkomen wordt. En in
gevallen, waarin dit niet geschiedt, zal dan de
dwaling toch eerder als dwaling kenbaar zijn en
zal het de kerk gemakkelijker vallen, er tegen op
te treden.

Nu is er wel op gewezen, dat onze kerken de
dwalingen, die tot dusver in haar zijn opgekomen,
met de bestaande belijdenis als dwalingen hebben
kunnen signaleeren en veroordeelen. Maar hieruit
mag niet de conclusie worden getrokken, dat een
uitbreiding der belijdenis overbodig zou zijn te
noemen. Wij beroepen ons hier weer op de Dordt-
sche Synode. Deze Synode heeft ook met de be-
lijdenis, die de kerk toen bezat, de Remonstranten
kunnen veroordeelen. Maar zij heeft toch een nieuwe
belijdenis omtrent de punten, waarop dezen dwaal-
den, opgesteld.

d. Nog een ander argument meenen wij voor een
nadere formuleering van het Gereformeerde Schrift-
geloof te mogen aanvoeren.

Als Prof. Biesterveld in „Het Gereformeerde Kerk-
boek“ de redenen aangeeft, waarom de kerk be-
lijdenisschriften moet hebben, noemt hij daaronder
ook deze: „Doch ook is het noodig, dat de ge-
meente in zulke authentieke stukken haar geloof
nederlegge, opdat zij aldus de lasteringen der tegen-
standers openbaar weerspreke en hun den mond
stoppe“. Hij wijst er dan op, dat tot het opstellen
der Nederlandsche Geloofsbelijdenis aanleiding gaf
de lasterlijke bewering, dat de Gereformeerden Ana-
baptistisch zouden zijn. „En nog“ — zoo gaat hij
dan verder — „wie stuitte niet menigmaal op on-
kunde en op valsche voorstellingen der Christelijke
leer, om geen harder woord te bezigen. Welnu,
voor de kerk is het noodig, dat er officiële stukken
zijn, waarop zij zich beroepen kan, als op de waar-
achtige voorstelling van hetgeen zij meent de zui-
vere waarheid te zijn“ (blz. 60 v.).

Bestaan er nu ook van de Gereformeerde leer
inzake de Heilige Schrift onder hen, die buiten onze
kerken staan, geen valsche voorstellingen? Hoe dikwijls
wil men ons een mechanische opvat-
ting van de inspiratie aanwrijven! De kerken heb-
ben hietegenover duidelijk uit te spreken, dat de
Heilige Geest de bijbelschrijvers niet als doode
werktuigen heeft gebruikt, en officieel van haar
werkelijke inspiratie-beschouwing getuigenis af te
leggen. En zij hebben dat ook te doen, opdat ander-
zijds weer niet menschen, die een min of meer
critische en Ethisch-gefinste Schriftbeschouwing hul-
digen, deze als consequentie van de Gereformeerde
inspiratie-opvatting zouden kunnen voorstellen.

HEPP.

S. Ulfers. †

Een dezer dagen brachten de kranten het over-
lijdensbericht van Ds S. Ulfers, sedert 1918 eme-
ritus-predikant van de Ned. Herv. Gemeente te
Rotterdam.

Het vernemen van deze tijding zal, met name
onder de ouderen in onzen kring, herinneringen
hebben wakker geroepen aan den singulieren man,
die in de jaren van zijn kracht een merkwaardige
figuur is geweest, en in 't bijzonder als Schrijver
bij velen bekend was.

Geboren in 1852 in Indië (te Koemelembocai
in de residentie Menado), kwam hij naar Holland,
waar hij (te Utrecht) theologie studeerde en na
volbracht candidaatsexamen predikant werd, eerst
te Domburg, daarna in verschillende andere ge-